

MUSIKKINDUSTRIENS NÆRINGSRÅD

Musikkindustriens Næringsråd

mir@musikkindustrien.no

www.musikkindustrien.no

Koronautvalget

koronautvalget@jd.dep.no

Reykjavik, 4. november 2022

INNSPILL TIL KORONAUTVALGETS ARBEID

Musikkindustriens Næringsråd (MIR) er et samarbeidsorgan for norsk musikkbransje som jobber for å styrke musikkindustriens næringsinteresser og representerer alle bransjeledd i musikknæringen i Norge. MIR takker for muligheten til å komme med innspill til koronautvalgets arbeid.

Hvordan vurderer dere balansen og forholdsmessigheten mellom smitteverntiltak og tiltaksbyrde?

5. april i år lanserte regjeringen en tiltakspakke med nasjonale smitteverntiltak rettet mot konsert- og arrangementsbransjen. Som representant for en samlet musikkindustri, bestilte MIR en juridisk vurdering av de foreslåtte smitteverntiltakene. Vurderingen ble utarbeidet av Advokatfirmaet Hjort ved ansvarlig advokat Kristian Brandt, og ligger også vedlagt. Da tiltakspakken i stor grad videreførte tiltakene fra håndteringen av omikronvarianten i perioden 1. november 2021 til 1. mai 2022, er vurderingen også relevant for tiltakene som var i effekt i nevnte periode. Disse tiltakene var svært inngripende og hadde store konsekvenser for vår bransje. Hjorts vurdering viser til at sammenlignbare grupper som butikker, kjøpesentre og restauranter ikke ble rammet av tiltakene like hardt, og vi kan hverken se at tiltakene som ble innført for vår bransje har hatt en tydelig medisinskfaglig begrunnelse, ei heller at FHI/Helsedirektoratet har gjort forholdsmessighetsvurderinger. Hjort konkluderer med at basert på dagens kunnskapsgrunnlag skal det lite til før tiltakene vil kunne anses som uforholdsmessig etter smittevernloven § 1-5.

Hvilke positive og/eller negative virkninger har nasjonale (og ev. lokale) tiltak under pandemien/omikron-perioden hatt for deres mål- og brukergrupper?

Høsten og vinteren er høysesong for helårsarrangørene, med julekonsert- og juleturnésesongen som i tillegg til sommerfestivalene er det økonomiske lokomotivet i konsertmarkedet. Det er altså i løpet av de siste ukene før jul at store deler av næringskjeden for livemusikk sikrer overskuddet aktørene skal leve av resten av året. Konsertaktiviteten i denne perioden har også mye å si for vederlagsinntekter og salg av innspilt musikk. Situasjonen i november og desember 2021 innebar daglige presseoppslag om økende smittetall, nye virusvarianter, og stadig nye advarsler fra myndighetene om mulig innføring av nye smitteverntiltak nasjonalt og lokalt. Det førte til at billettsalget i noen segmenter hadde en markedsstøt på 30-35 prosent. Våre medlemmer kunne se en direkte sammenheng mellom nasjonale og lokale pressekonferanser om koronasituasjonen og billettsalget, med den følge at billettsalget nærmest stoppet helt opp, særlig for konserter nært frem

Musikkindustriens næringsråd

MUSIKKINDUSTRIENS NÆRINGSRÅD

i tid. Mange arrangører opplevde også en høyere grad av såkalte no-shows enn før pandemien, altså hvor publikum som har kjøpt billett ikke kommer på konserten. Flere arrangører rapporterte om opp mot 20 prosent no-shows. Dette handlet nok både om en økende usikkerhet og frykt blant publikum knyttet til smittefare i store folkemengder, og at folk faktisk var flinke til å holde seg hjemme hvis de hadde symptomer på luftveisinfeksjoner. Resultatet for arrangører og artister var like fullt omsetningssvikt også under arrangementene, med lavere serveringsomsetning og salg av bandeffekter o.l.

At det var opp til kommunene å innføre smitteverntiltak medførte også at de som driver turnévirkosomhet opplevde store utfordringer. Ulike signaler og vedtak i ulike kommuner innebar betydelig usikkerhet i planleggingen og avviklingen av turnéer. Plutselig fikk turneene helt ulike rammebetingelser langs veien. Samtidig opplevde vi at koronastøtteordningene i sin daværende form ikke fungerte, og at det økonomiske sikkerhetsnettet for bransjeaktørene var borte, også mtp. at det ikke var klarhet i om koronastøtteordningene ville bli videreført i 2022 og eventuelt i hvilken form. Beslutningen om å avslutte kompensasjons- og stimuleringsordningene med umiddelbar effekt da regjeringen opphevet smitteverntiltakene førte nok en gang til at arrangører, artister og underleverandører måtte bære de reelle omkostningene av smitteverntiltakene, da publikum på ingen måte stod klare til å returnere med full kraft, noe deler av vår bransje fortsatt sliter med ettervirkningene av.

Hvilke grep mener dere vil være viktige for å få en bedre beredskap og krisehåndtering i tiden fremover?

I et scenario med smitte der man absolutt må innføre tiltak for arrangement bør det første og eneste være en form for pass, hvor publikum får tilgang ved å enten være vaksinert eller å fremvise negativ test. Dette er mye mindre økonomisk inngripende enn kapasitetsrestriksjoner eller andre tiltak som endrer arrangementets art eller publikums trygghetsfølelse, og vil trygge publikum i at arrangement ikke er noe farligere sted å oppholde seg enn andre offentlige samlingspunkt. Det er viktig at myndighetene hjelper oss å formidle dette til publikum slik at en vond situasjon ikke blir verre og krisen for bransjen varer mye lengre enn selve smitten. Billetterte arrangement hvor man har full oversikt over deltakere, er både et tryggere og mer oversiktlig sted dersom det skulle oppstå en smittesituasjon. Det er viktig at det ikke oppfordres til at lokale myndigheter skal ta i bruk tiltak som ikke har noen beviselig effekt, annet enn å holde folk borte fra arrangement.

På bakgrunn av den ovennevnte juridiske vurdering av regjeringens tiltakspakke for arrangementbransjen, har en samlet musikkbransje bedt om følgende endringer:

1. De planlagte tiltakene i tiltakspakken bør differensieres for ulike typer arrangementer og arrangører. I vurderingene fra FHI og Helsedirektoratet fremgår det at det er knyttet liten smitterisiko til arrangementer som gjennomføres på en ansvarlig måte. Arrangører som leverer profesjonelle arrangementer og etterlever bransjestandarder for smittevern og publikumshåndtering bør ikke bør rammes av tiltak som er begrunnet med manglende etterlevelse av standarder, begrensninger og tiltak. Gruppen "Offentlige arrangement" bør

MUSIKKINDUSTRIENS NÆRINGSRÅD

derfor deles opp i en profesjonell del, og andre aktører, der den profesjonelle delen får tiltak på lik linje med butikker og kjøpesentre.

2. De medisinskfaglige begrunnelsene for forskjellene i planlagte tiltak mellom vår bransje og butikker/kjøpesentre bør tydeliggjøres. FHI/Helsedirektoratet forutsetter at butikker/kjøpesentre vil ha forsvarlig drift, mens man for arrangementer har en presumpsjon om manglende etterlevelse av smittevernregler. FHI/Helsedirektoratet gjør heller ingen sammenlignende vurdering som tilsier at smitterisikoen er større ved arrangementer enn på butikker/kjøpesentre. Det vises ikke til et kunnskapsgrunnlag som bygger opp under disse vurderingene fra FHI og Helsedirektoratet, og de synes derimot å bygge på generelle betraktninger.
3. Det bør foreligge et bedre kunnskapsgrunnlag før nye tiltak blir iverksatt. I vurderingene fra FHI/Helsedirektoratet vises det ikke til konkrete tall eller forskning som gir en klar medisinskfaglig begrunnelse for tiltakene. For nye tiltak vil kravene til kunnskapsgrunnlag være strengere enn det var våren 2020.

MIR har tidligere sendt disse foreslåtte endringene til Helse- og omsorgsdepartementet sammen med den juridiske vurderingen, og vi vil vurdere rettslige krav om tiltakspakken opprettholdes uten endringer.

Med vennlig hilsen

Musikkindustriens næringsråd
v/ Marius Lie
Sekretariatsleder

Musikkindustriens Næringsråd (MIR) medlemsorganisasjoner representerer mer enn 1000 selskaper og 15 000 enkeltmedlemmer, fra artister, komponister, tekstforfattere og musikere til managere, produsenter, arrangører, plateselskap og forleggere: BandOrg, BFSP, Creo, FolkOrg, FONO, GramArt, IFPI, Kulturrom, Music Norway, Musikkforleggerne, Musikkontorene, NEMAA, NKA, NOPA, Norsk jazzforum, Norsk komponistforening, Norske kulturhus og Platearbeiderforeningen.

Musikkindustriens næringsråd